

OBSAH

ISTINA

Paschálny príhovor	3
Životy svätých	5
Otázky a odpovede	7
Neznámy staviteľ	8
Pascha	9
Abeceda pravoslávneho krest'ana	
Duchovné rady	10
O odvahе	11
Detská stránka	13
Významné biblické mestá	18
Zázrak presvätej Bohorodičky	20
Cestami pravoslávia	21
Zo života skupín	23

„Čokoľvek ste urobili jednému z týchto mojich najmenších bratov, mne ste urobili.“.

Mt 25,40

PCO Zbudská Bela	163 Sk
Jan Moroz, Ol'ka	156 Sk
M. Legnávská	256 Sk
rod. Čakyová, Chrenovec-Brusno	356 Sk
Emil Hošák, Jasenov	456 Sk
Slavo Cinkanič, Ruský Hrabovec	256 Sk
Bohuznámy, Krompachy	100 Sk
Helena Hlinková, Litmanová	200 Sk
Bohuznáma, Ľutina	250 Sk

Spasi Vás Hospodi!

Mesačník Bratstva pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS
ročník XII./2008

hlavný redaktor: Anna Dlabáčová
zástupca hl. redaktora: Andrea Gmotričová
redaktori: Mgr. Zuzana Sadilková, Andrea Gmotričová, Marián Dercó, Mgr. Viera Pasterová, Darina Piterová - Bučková,
Alexander Haluška, Zdenko Varga
pokladnička: Anna Kerekaničová
technický redaktor: Marek Kundis
detská stránka: Mgr. Mária Balodžanská,
Andrea Gmotričová
jazyková korektúra: Mgr. Dana Kojnoková

Vydáva:

Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku - SYNDESMOS
tel.: 0948 509 980

e-mail: istina@post.sk
IČO: 17075947

S blahoslovením Jeho Vysokopre-
osvietenosti Jána, arcibiskupa
prešovského a Slovenska.

Vychádza 12-krát do roka.
Ročný príspevok 144,- Sk.

Vaše finančné príspevky
posielajte
na adresu redakcie:

Bratstvo pravoslávnej mládeže
na Slovensku - SYNDESMOS,
redakcia ISTINY
Bayerova 8, 080 01, Prešov,
prípadne na účet Istiny:
10073-7716060/4900.

Cirkevné schválené.
Redakcia si vyhradzuje právo upravovať
príspevky v súlade
s učením Cirkvi.
Nevyžiadané rukopisy nevraciam.

Výdanie je povolené Ministerstvom
kultúry SR pod číslom 2354/2000.
ISSN 1335-6739

Tlač: GRAFOTLAČ Prešov

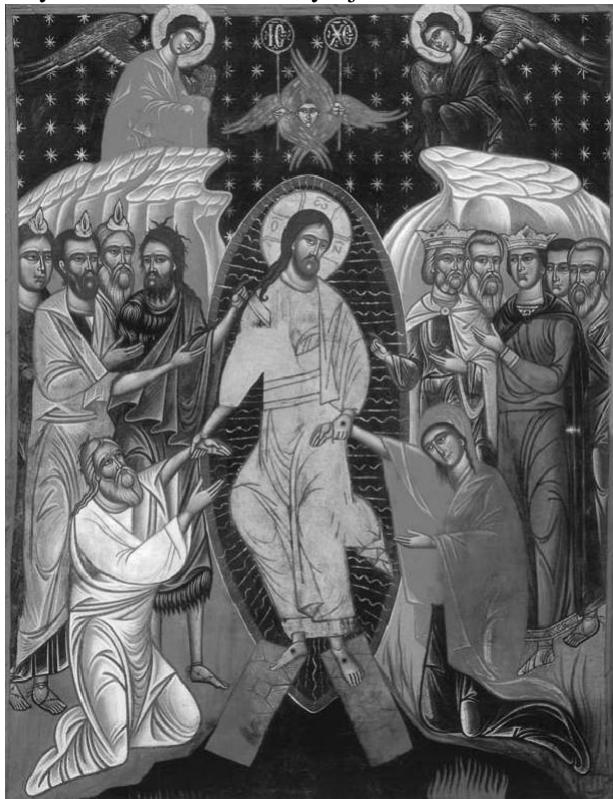
Paschálny príhovor

Pascha - Svetlé Christovo vzkriesenie

Tento najväčší a radostný sviatok je v cirkevných piesňach ospevovaný aj ako Sviatok všetkých sviatkov a víťazstvo všetkých víťazstiev. Prorok Jeremiáš o tomto dni povedal: „Veľký je to deň, niet mu podobného!“ Vstal z mŕtvyh náš Spasiteľ - naša nádej! Je to deň radosti, nezvyčajnej radosti, „Christos bo vosta veselije vičnoje“ - „Christos vstal z mŕtvyh - večná radosť“. Všetci sa radujme. „Da prazdnujet že mir ves vidimyj i nevidimyj“ - „Áno, oslavuje celý svet, všetok viditeľný aj nevidi-

telný“ - takto spieva Cirkev. Dnes my, hovorí nám svätá Cirkev, oslavujeme víťazstvo nad smrťou, zničenie pekla, oslavujeme počiatok nového života, večný začiatok.

Na tretí deň po uložení Christa do hrobu, v nedeľu ráno, ženy - Mária Magdaléna, Mária Jakubova a Salome, nakúpili voňavé masti a išli pomazáť Isusovo Telo rozmýšľajúc, kto im odvalí veľký kameň. Keď prišli k hrobu, nastalo veľké zemetrasenie, lebo anjel Pánov zostúpil na zem, odvalil kameň a sadol si naň, čo bolo znamením víťazstva. Ženy sa prečakli, ale anjel im povedal: „Vy sa nebojte, lebo viem, že hľadáte Isusa, Toho ukrižovaného! Niet Ho tu, lebo vstal, ako bol povedal. A chodťte, rýchlo, povedzte Jeho učenikom, že vstal z mŕtvyh.“ Keď odišli zvestovať túto radostnú správu, na ceste sa s nimi stretol Isus a riekol im: „Budťe pozdravené! A ony pristúpili k Nemu, objali Mu nohy a klaňali sa Mu. Isus im povedal: „Nebojte sa! Chodťte, zvestujte to mojim bratom, aby išli do Galilej: tam Ma uvidia. „Prvými svedkami Jeho vzkriesenia boli práve tieto ženy, ktoré Christovi verne slúžili počas Jeho pozemského účinkovania, idúc za Ním až

na Golgotu.

Svätý Ján Zlatoústy hovorí o Pasche nasledovně: „Hľa, nastal pre nás tak očakávaný, spasiteľný sviatok, deň vzkriesenia nášho Pána Isusa Christa. Tento sviatok je zárukou pokoja, prameňom zmierenia, vyhubením vrahov, zničením smrti, skazou diabla. Dnes sa ľudia zjednotili s anjelmi, telesné bytosti spolu s netelesnými Silami vznášajú piesne chvály Bohu. Dnes Hospodin zničil brány pekla a aj samotnú tvár smrti. A prečo hovoríme tvár smrti? Dokonca zmenil aj samotné meno smrti, nevolá sa smrťou, ale upokojením a snom.“

Svätý Makarij, moskovský patriarcha, o Christovom Vzkriesení hovorí: Do pekla zišla Christova duša po Jeho smrti, zničila peklo a vstala z mŕtvych... Na nebo vystúpil Vzkrie-

sený Christos a založil tam Cirkev, do ktorej vstúpili a neprestávajú vchádzať duše všetkých spravodlivých... Cirkev zdjednotila Nebo a Zem. U nás je jedna Cirkev - pozemská a nebeská. Všetko toto pre nás urobil Isus Christos. Očistíme teda a posväťme svoje duše v Tajinách Svätej Cirkvi.

Nech tento svetlý sviatok, Svetlé Vzkriesenie, bude pre nás vždy sviatkom radosti, sviatkom víťazstva života nad smrťou. A nech nám pomáha trpezivo a pokorne znášať všetky ťažoby pozemského života v nádeji, že príde čas, keď budeme počuť hlas nášho Spasiteľa: „Podte, požehnaní môjho Otca, prijmite ako dedičstvo kráľovstvo, ktoré vám je pripravené od stvorenia sveta.“

jerej Mgr. Marián Koval'

Uhlie

Istý muž rozprával príbeh o tom, ako nedaleko zastávky, kde vystupoval na ceste, bola skládka uhlia ohradená vysokým plotom. Okolo prechádzala železničná trať. Každý deň po nej prešlo niekoľko nákladných vlakov. Tento muž si neraz všimol, že majiteľ dvora prehadzuje veľké kusy uhlia cez plot na rôzne miesta blízko trate. Bol to naozaj zvláštny zvyk, ktorý si nevedel vysvetliť.

Jedného dňa sa preto spýtal toho muža, prečo to robí. Muž mu súcitným hlasom odpovedal :,,Na druhej strane ulice býva chudobná žena, o ktorej viem, že jej dôchodok nepostačuje na to, aby si kúpila toľko uhlia, koľko na zimu potrebuje. Napriek tomu sa snaží postarať sa o seba sama. Ked' prejde vlak, žena sa vyberie popri trati a zbiera kusy uhlia, o ktorých si myslí, že vypadli z nákladných vagónov za lokomotívou. Nevidí dobre, a preto si neuvedomuje, že parné lokomotívy už dávno nahradili dieselové lokomotívy. Nechcem je sklamátať, preto vždy hodím niekoľko kusov uhlia cez plot, aby mala čo nájsť.“

Mať citlivé srdce pre potreby druhých je veľmi dôležité. Aby sme im však vedeli pomôcť, niekedy musíme byť naozaj vynaliezaví.

pripravila Radka Baková

Životy svätých

Prepodobný otec náš Nikita Stípnik

Deň jeho pamiatky je 9. jún / 24. máj.

Od malička sa prejavoval ako krutý a nemilosrdný. Bol pohoršením a robil ľuďom mnoho zla. Súdil sa s ľuďmi a okrádal ich.

Raz, keď skončil svoju prácu, zastavil sa v chráme, kde práve čítali slová proroka Izaiáša: „Umyte sa a čistí budete, zoberte pokušenia od svojich duší.“ Celú nasledujúcu noc prebdel, ani oka nezažmúril, len stále rozmyšľal nad týmito slovami.

Na druhý deň, ako obyčajne, zašiel k svojim rozmarným druhom. Rozveselil sa a pozval ich na obed; zašiel na trh, nakúpil potraviny a doma prikázal žene, aby navarila obed. Keď žena umývala mäso zbadala, že z neho tečie neobyčajne veľa krvi. Dala ho variť, no v hrnci sa začala peniť krv. Keď zamiešala jedlo v hrnci, zjavil sa jej odporný obraz. V hrnci videla, že varí ľudskú hlavu, potom ruky, chodidlá. Veľmi sa vydesila a zavolala muža. Ten stál v nemom úžase nepohnúc sa z miesta. Keď prišiel k sebe, z hĺbky srdca povedal: „Odpust' mi, mnoho som zhrešil!“

Odišiel z domu a prišiel do monastiera svätého Nikitu. Padol k nohám igumena (predstaveného monastie-ra) a volal: „Zachráň hynúcu dušu!“ Igumen sa veľmi čudoval neobvyklej premene Nikitu a povedal: „Vyskúšaj sa! Zotrvaj tri dni pri monastierskych vrátach, plač a vyznaj svoje hriechy

pred prichádzajúcimi do monastiera.“

Nikita to všetko splnil. Potom uvidel neďaleko močiar s trstinou, nad ktorým lietalo množstvo mušiek. Obnažil svoje telo a vošiel do blata, sadol si medzi trstinu a modlil sa k Bohu. Po troch dňoch poslal igumen poslušníka pozrieť, čo robí Nikita. Tam ho po malej chvíli násiel v močiare obsypaného komármi a ledva sa dali rozpoznať črty jeho tela. Obrovský mrak komárov krúžil nad ním. Poslušník šiel rýchlo za igumenom a vyrozprával mu všetko čo videl. Igumen sa ponáhlal k Nikitovi a nájduc ho zvolal: „Syn môj! Čo to robíš?“ Nikita len zvolal: „Otče, zachráň hynúcu dušu!“ Igumen ho po tejto udalosti prijal do monastiera, postrihol na inoka (prvý stupeň mníštva) a dal mu malú kéliu. Takto začal mníšsky život prepodobného Nikitu.

Často ho diabol pokúšal, strašil ho, no Nikita zotrvaval v modlitbe a pôste ohradzujúc sa znamením svätého Kríža a prizývajúc na pomoc svätého veľkomučeníka Nikitu (ochrancu monastiera). Neskôr si svätý Nikita postavil stíp kvôli podvihu (duchovnej námahe a službe Bohu). Nebol to však stíp do výšky, bola to skôr úzka jama v zemi pri chráme. Tam sa väčšmi oddal Bohu. V takomto podvihu zotrval až do svojej smrti uzdravujúc chorých a modliac sa k Bohu.

Jednej noci prišli k nemu jeho niekdajší priatelia. Svätý nosil tažké železné okovy, ktoré sa od častého trenia o odev a telo vyblýskali tak, že

vyzerali akoby boli strieborné. To si mysleli aj títo ľudia, preštení diabolom rozobrali strechu nad stĺpom, zabili prepodobného Nikitu a ukradli jeho okovy. Zabalili ich do hrubej látky a utekali preč.

Pred rannými bohoslužbami zašiel paraekklesiarach (ten čo zapaľuje lampády) podľa zvyku po blahoſlovenie k starcovi Nikitovi. Zbadal, že starec je mŕtvy, ale ucítil tiež, ako jeho telo vydáva nádhernú vôňu. Rýchlo sa vrátil k igumenovi. Bratia monastiera vzali telo a za spevu žalmov ho s veľkou úctou pochovali. Chorí, prítomní na pohrebe, sa uzdravovali.

Vrahovia došli až k rieke Volge a rozbali okovy. Ked' však videli, že sú z obyčajného železa, nazlostili sa a hodili ich do rieky blízko monastiera apoštola Petra. Nasledujúcu noc inok tohto monastiera, Simeon, videl vychádzať z vody tri stĺpy svetla siahajúce až hore k nebu a oznámiť to predstavenému monastiera. Ten spolu s mnohými ľuďmi sa išiel pozrieť na čudesnú vec. Ked' došli na miesto

zbadali, ako okovy z ťažkého železa plávajú na vode, ako by to bolo suché drevo. Zbožne ich vzali a priniesli do mesta. Cestou sa udial zázrak, keď krížom z okov prežehnali chromého, ktorý sa uzdravil a začal chodiť. Okrem tohto zázraku sa udialo ešte mnogo iných uzdravení a zázrakov.

Po nejakom čase sa svätý Nikita zjavil inokovi Simeonovi a povedal mu: „Nech čím skôr bude znamenie môjho podvihu položené na mojom hrobe.“ Tak boli okovy prepodobného Nikitu prenesené na jeho hrob. Všetci, ktorí prichádzajú s vierou k prepodobnému Nikitovi, dostávajú uzdravenie na slávu Christa Boha.

Prepodobnyj Otče náš Nikito moli Boha o nás.

Podľa knihy Žitija sviatych svätého Dimitrija Rostovského spracoval Alexander.

Aký je rozdiel medzi juliánskym a gregoriánskym kalendárom?

Hned na začiatku je potrebné povedať, že podľa bohoslužobných textov Boh daroval ľuďom čas a jeho delenie na roky, dni a mesiace „vo spasenije“, čiže pre spasenie. Z toho vyplýva, že hoci meranie a delenie času nie je najdôležitejšia vec v Cirkvi, predsa len je to vec veľmi dôležitá a vážna. Čas je dôležitý jav, ktorý sa v podmienkach nášho pozemského života má bráť na vedomie a má sa múdro a rozumne využívať tak, aby pomáhal a neprekážal duchovnému životu. Aj samotný Isus Christos veľmi dbal na to, aby niečo neurobil predčasne a v nevhodnej chvíli. Niekoľkokrát sa o tom doslova hovorí v Evanjeliu. Taktiež aj Cirkev si od počiatku uvedomovala, že čas treba merať a deliť tak, aby to slúžilo spaseniu a zbožnosti ľudí a nie naopak.

Teraz konkrétnie ku kalendáru. Rozdiel medzi kalendárm, juliánskym a gregoriánskym, spočíva v tom, že používanie juliánskeho kalendára (starý štýl) na rozdiel od gregoriánskeho kalendára (nový štýl) nenarušuje bohoslužobné a dušpastierske pravidlá Cirkvi. Cirkev na všeobecných

snemoch prostredníctvom svätých otcov rozhodla, že Pascha a iné cirkevné sviatky sa nemajú slúžiť s Židmi, inovercami a neveriacimi. Duch tohto pravidla spočíva v tom, aby sa veriaci neovplyvňovali svetskými spôsobmi sviatkowania, ale aby vedeli, že cirkevné, pravoslávne sviatky sú niečím celkom iným – duchovným a sväтыm a aby sa podľa toho aj správali. Juliánsky kalendár je teda nie vsemocná a najdôležitejšia, ale predsa len veľmi užitočná pomôcka k tomu, aby veriaci nezabudli na duchovnú podstatu sviatkov a na svoju cirkevnú identitu. Myslím, že v súčasnosti nie je taká duchovne ideálna a svätá doba, žeby sme mohli takýmito pomôckami pohŕdat

a nevyužívať ich. Obchádzanie týchto pomôčok je podľa svätých otcov nechvályhodné, neprístojné, vlastne tým, čo sa radi protivia a je príčinou hriechu, rozkladu a rozvratu (svätý Konštantín a otcovia antiochijského snemu). Spojenie východnej paschálie s gregoriánskym kalendárom spĺňa dušpastierske a bohoslužobné potreby Cirkvi len čiastočne, narušuje typikon a spôsobuje čiastočné alebo úplné odstránenie Petropavlovského pôstu.

jerej Štefan Pruzinský

Schádzanie Blahodatného ohňa

Ďalšou cirkevnou obcou otca Andreja bola Česká Lípa. Počas piatich týždňov postavil ikonostas, napísal päť ikon, vymaľoval dočasnú kaplnku a odslúžil všetky paschálne bohoslužby. Päť rokov býval v domoch veriacich a chodil upravovať chrámy. V Čechách prispôsobil na konanie bohoslužieb v päťdesiatych a šesťdesiatych rokoch štyridsať chrámov.

Ako šesťdesiat jeden ročný, musel hľadať pre svojich veriacich nový chrám a faru. Našiel ho nedaleko Rumburku. Bol to zdevastovaný katolícky chrám svätého Jána Krstiteľa. Otec Andrej sa pustil do prerábania. Nebola tu podlaha, dvere ani okná. Spolu s farníkmi všetko opravil a usadil sa tu aj so svojím synom Danielom. Stále chodieval opravovať chrámy. Hovorieval: „Mojím monastierom je celé Československo“.

Dokázal pracovať šestnásť až osemnásť hodín na stavbe o chlebe a vode. Jeromonach Alexij z monastieru Hrubá Vrbka spomína, že otec veľmi dbal na to, aby sa

pri stavbe chrámu nefajčilo, škaredo nerozprávalo a aby robotníci nepracovali na stavbe polonahí. Vstával okolo pol piatej, obliekal sa, a už sa modlil. Keď nepracoval na stavbe, písal ikony, šil bohoslužobné rúcha a vyrábal z „ničoho“ bohoslužobné predmety. Ikonostas rumburského chrámu vyrobil z vyradeného pohrebného voza a z nových manželských postelí. Pritom bol takmer slepý. Namaľoval aj desiatky olejomalieb, hlavne krajinky milovaného Podkarpátia.

Veľakrát zo stavby spadol. Veriaci za ním prišli na faru a on ležal skrvavený v posteli. „To nič nie je“, hovoril a usmieval sa. Nesúhlasil s ekumenizmom, uvedomoval si jeho povrchnosť a politické ciele. Nápisy v chránoch písal vždy dvojjazyčne – cirkevno-slovansky a česky.

Otec Andrej zosnul v Hospodinovi 31. januára 1980, v deň pamiatky svätých bezsrebreníkov (nezištných lekárov) Kýra a Joanna.

pripravila Anna Dlabáčová

Pascha

Slávne Christovo Vzkriesenie, najväčší cirkevný sviatok, Sviatok sviatkov - aj takto sa dá pomenovať Pascha. Tomuto krásnemu sviatku predchádza štyridsaťdňový pôst a Strastná sedmica.

Štyridsaťdňový pôst nás má pripraviť na slávne Christovo Vzkriesenie. Za týchto štyridsať dní by sme samali zamýšľať nad naším životom, prehodnocovať ho a smažiť sa ho zmeniť a vylepšiť. Veľký piatok je dňom Christovho ukrižovania, dňom smútku, pretože Isus za nás všetkých trpel na kríži a všetko robil pre záchrannu ľudstva. Samotný paschálny deň začína voskresnou utreňou, ktorá je najkrajšou utreňou v roku.

Pascha znamená Vzkriesenie a hlavná myšlienka tohto sviatku je víťazstvo nad smrťou a samotným diabлом. „Christos Voskrese iz mertvych, smertiju smrť poprav i suščim vo hrobich, život daroval“ (Christos vstal z mŕtvych, smrťou smrť premohol a tým, ktorí sú v hroboch,

život daroval). Tento liturgický text nás privádza k zmŕtvychvstaniu. Čo môže byť pre kresťana krajšie, než pomyslenie, že Christos zvíťazil nad smrťou? Každému z nás Svojím utrpením daroval večný život. Veriaci človek by mal na smrť a Vzkriesenie myslieť vždy. Cieľom nášho života má byť život s Bohom, aj po smrti, vo večnom živote. Mnohí z nás si to ani neuviedomujú a svoj život prežijú v hýrení a radovánkach bez pomysleňia na Božieho Syna a na modlitbu. Duša takéhoto človeka bude pri druhom príchode Isusa Christa trpieť.

A práve to, je podľa mňa, hlavným cieľom Paschy. Preto by sa každý z nás mal snažiť plnohodnotne prežiť nielen tento sviatok, ale aj celý svoj život a radovať sa zo Zmŕtvychvstania Isusa Christa a snažiť sa, aby sme boli tými, ktorí budú po Jeho pravici.

*Christos Voskrese!
Jana Kosová,
študentka 1. ročníka CHSS PBF PU*

Načo je dobrá častá spoved? Je to ako pravidelná kontrola záhradníka, či je jeho pole čisté, bez buriny. Čím dlhšie žije človek v hriechu, tým viac sa hriech zakoreňuje v jeho duši. Nie je jednoduché si priznať, že človek potrebuje pomoc. Najmä duchovnú. Chodíme do chrámu, počúvame o tom, aký máme byť, ale často chýbajú slová o duchovnom živote. O tom, že naša duša tiež potrebuje pomoc. Nie umelú, nie náhradnú, ale živú. Samého Boha pre obyčajného človeka. Prijdite....

Dáva krídla v duchovnom živote a odkrýva nepochopiteľné pre rozum srdcu. Staré rúca, nové buduje. Trudiť sa (namáhat' sa) pre svoju spásu. Pripadám si múdry vo svojej pýche. „Blažení niščijí duchom, ako tich jest Čarstvo nebesnoje“. Brodím sa vo svojich hriechoch. Bránia mi, som slabý človek. Vo iscilenie duši i tila. I žižň vičnuju. Amiň.

študent 2. ročníka PBF

O cnosti

Každý znás vie, že hriech je previnenie voči Božím prikázaniam a dôsledkom hriechu je smrť. Opakom

hriechu a jeho s k u t - kov je c n o s t ‚. Čo zna - m e n á c n o s t ‚? A k ý význam

má pre kresťana?

Cnosc' je opakom hriechu. Carstvo Nebesne (Královstvo Nebeské) patrí nie hriešnym ľuďom, ale takým ľuďom, ktorí sú krotkí a pokorní, ako bol samotný Isus Christos. V dnešnej dobe máme veľa možností a prostriedkov na získanie informácií, ale je málo tých o pokore, o láske, o nádeji a viere v Trojediného Boha. My, ktorí sa považujeme za kresťanov, by sme mali čítať Evanjelium a podľa neho aj žiť. Svätí otcovia Cirkvi nás vyzývajú, aby sme Sväté Písma horlivо študovali.

Evanjelium nám ponúka veľa cnostných liekov. Bez cnosti sa nemôžno páčiť Bohu. Najlepším príkladom sú nám svätí, ktorí boli nádobami Svätého Ducha, a to všetko dosiahli svojím podvižnickým životom a oddanosťou k Bohu. Sväté Evanjelium, Cirkva a sväté Tajiny predstavovali pre svätých život, a preto boli obdarovaný darom Svätého Ducha. Čo si myslíte, žijeme aj my tak?

Apoštol Pavol v liste Efezským na-

písal: „Napokon posilňujte sa v Hos-podinovi a v moci Jeho sily. Oblečte sa v celú výzbroj Božiu, aby ste mohli obstať proti úkladom diabla. Stojte teda: bedrá si opáše pravdou, oblečte si pancier spravodlivosti a obuje si hotovosť k Evanjeliu pokoja. Na-dovšetko vezmite si štít viery, aby ste ním mohli uhasiť všetky ohnivé šípy tohto nešťachetníka. Vezmite si aj prilbu spasenia a meč Ducha, ktorým je slovo Božie“ (Ef 6, 10 a 14 - 17).

Samotný apoštol Pavol bol veľkým prenasledovateľom Cirkvi, ale iba dovtedy, kým neokúsil a nespoznal skutočnú Božiu lásku. Táto Božia láska ho úplne zmenila, lebo spoznal a okúsil, čo je skutočná láska. To vy-jadril aj slovami: „Nežijem už ja, ale zije vo mne Christos“ (Gl 2, 20).

Po tejto zmene apoštol Pavol urobil pre Christovu Cirkvu veľmi veľa. Jeho zásluhou sa rozšírilo Evanjelium po svete, preto sa nazýva „Apoštol národov“. Svätý Ján Zlatoústy o ňom napísal: „Nezhrešil by ten, kto by dušu apoštola Pavla nazval lúkou cnosti a duchovným rajom.“

Každý z nás po svätom Krste a svätem Myropomazaní dostáva dar Ducha Svätého, ktorý počas svojho života máme ochraňovať ako najcen-nejší dar. V živote kresťana, ktorý ochraňuje tento dar, sa prejavuje ovo-cie Svätého Ducha, ktorým sú láska, pokoj, zhovievavosť, nežnosť, dobro-tivosť, vernosť, krotkosť, zdržanlivosť (Gl 5, 22 - 23).

pripravil bohoslovec Zdenko Varga

O odvahе

Adrián uveril v pravého Boha a vyznal aj pred cisárom nebojácn svoju vieriу.

Ked' to cisár počul, začudoval a nahneval sa, zavolal si k sebe Adriána a opýtal sa ho: „Adrián, ty si stratil rozum? Chceš aj ty takú strašnú smrť?“

„Nie, - odpovedal Adrián, - nepatratiel som rozum, ale naopak našiel som zdravý.“

„Nefilozofuj, - skríkol cisár - ale radšej popros o odpustenie a ospravedlni sa pred všetkými, že si zhrešil a vyškrtni svoje meno zo zoznamu odsúdených.“

„Odteraz, - odpovedal Adrián, - začнем prosiť o odpustenie skutočného Boha, aby mi odpustil moje hriechy, ktoré som vykonal, ked' som bol prenasledovateľom.“

Rozhnevaný cisár Maximilián dal po týchto slovách Adriána do železných okov, zavrel ho do temnice spolu s ostatnými mučeníkmi a určil aj deň, kedy budú mučení.

Jeden z Adriánových sluhov rýchlo pribehol do jeho domu a oznámil Natálii, že jej muž dali do väzenia.

Ked' sa to Natália dozvedela, objala ju strach, horko zaplakala a roztrhajúc na sebe šaty, spýtala sa sluhu: „Prečo zavreli môjho muža do temnice?“

„Bol svedkom toho, - odpovedal sluh, - ako niektorých ľudí mučili pre meno nejakého Christa a za to, že neposlúchali cisárov rozkaz a nezriekli sa Ho a nepriniesli obete bohom. Náš pán sám prikázal, aby aj jeho meno zapísali k odsúdeným na smrť

a chce s nimi umrieť.“

„Nevieš podrobnejšie, prečo mučili týchto ľudí?“ - spýtala sa znova Natália.

„Ved' som ti povedal, - odpovedal sluha, - že ich mučili pre nejakého Christa a zato, že neposlúchli cisárov rozkaz a nepoklonili sa bohom.“

Vtedy sa Natália v duchu veľmi potešila, prestala plakať, zhodila zo seba roztrhané šaty, obliekla si najkrajšie šaty a sama sa vybrala do temnice.

Natália, dcéra svätých rodičov, veriacich v Boha, sa bála predtým vyznať verejne svoju vieri v Christa, ktorú tajne chránila. Ked' však videla, ako sa ľudia oddávajú strašnému prenasledovaniu a mučeniu zo strany bezbožníkov, že jej muž verí v Christa a je odsúdený k mučeniu, aj ona sa rozhodla verejne prihlásiť ku kresťanstvu.

Blažená Natália vošla do temnice, padla k nohám svojho muža a pobozkajúc jeho okovy povedala: „Požehnaný si muž môj Adrián, lebo si našiel taký príbytok, aký ti nedali tvoji rodičia. „LEBO POŽEHNANÝ JE ČLOVEK, KTORÝ SA BOJÍ BOHA“ (Žalm 112, 1). Skutočne, pán môj, teraz v mladosti svojou vieriou v Christa získal si také bohatstvo, aké by si nezískal ani do svojej staroby, keby si blúdil v pohanskom poblúdení. Teraz bez starostí pôjdeš do večného života a nájdeš tam také miesto, ktoré nedostanú ani tí, ktorí sa ženú za veľkým bohatstvom. Tam už nebudú mať čas na to, aby získaval a požičia-

vali čokoľvek, lebo vtedy sa už nikto nemôže zbaviť od večnej smrti v pekle a od pekelných mûk; tam už nikto nepomôže jeden druhému, ani otec synovi, ani matka dcére, ani veľké pozemské bohatstvo tomu, kto ho zhromažďoval, ani sluhovia svojmu pánovi, ale každý sa bude zodpovedať sám za seba. Všetky tvoje cnosti, pán môj, pôjdu s tebou ku Christovi, aby si dostal od Noho dobro pripravené tým, ktorí ho milujú. Neboj sa násťava júci ch mûk; vedť ty si už teraz zvítazil a zničil si večný oheň a večné muky. Nech ťa nezláka z tejto cesty ani smútok za mladou krásou, ani láska k tvojim blízkym, ani priatelia, ani bohatstvo, ani sluhovia

a slúžky, nič pozemské, lebo všetko toto sa zničí; ale maj pred svojimi očami len jedno povolanie - večnosť a nevšímaj si pominuteľné veci a pozemské blahá tohto sveta. Nedaj sa uniesť klamnými slovami blízkych a priateľov, aby ťa nezlákali od viery svojimi hriešnymi radami. Neuver ich klamstvám, odvrhni ich rady, nech sú ti príkladom tí, ktorí sú tam s tebou, svätí mučeníci, vnímaj ich slová, napodobňuj ich a nepochybne im ver. Neboj sa ukrutnosti mučiteľa a rôznych jeho mûk, vedť všetko sa raz skončí a od Christa dostanú všetci

odmenu v nebi.“ Ked' to Natália povedala, zmílkla. Bol už večer.

Adrián jej povedal: „Teraz chod' domov, sestra moja a spokojne spi. Ked' sa dozviem o čase môjho mučenia, dám ti to vedieť, aby si prišla a videla náš koniec.“

Vstala od Adriánových nôh, podišla ku každému z dvadsiatich troch mučeníkov, bozkala ich okovy a hovorila: „Služobníci Boží! Prosím vás, upevňujte vo viere túto Christovu ovcu. Pripojte aj jeho dušu k vašim a ochraňujte ho namiesto jeho telesných rodičov, ktorí boli bezbožní; posilnite ho svojimi svätými radami v tom, aby on, pevne veriac, dokončil svoj mučenícky podvih.“ Ked' to povedala, znova sa obrátila k Adriánovi, ktorý bol celkom vzadu v temnici:

„Pán môj, - povedala, - nech ti nebude ľuto mladosti a telesnej krásy, pekné telo bude potravou pre červov. Nemysli na majetok, zlato a striebro, nič z toho ti neprinesie osoh na strašnom súde. Tam nikto nijakými darmi nemôže vykúpiť svoju dušu od večnej záhuby, tak ako nikto neprijme nijaký dar; len dobré skutky prijme Boh namiesto darov.“

Ked' to Natália povedala, odišla domov.

pokračovanie...

pripravila matuška Helena Kostová

Macocha - mama

Olinkina mama bola dlho chorá a ležala v nemocnici. Raz k nej otec priviedol Oľgu. Ledva spoznala svoju mamu, taká bola chudá a bledá. Mama na ňu dlho pozerala, hladkala ju po hlave a na rozlúčku povedala, že Olinka musí byť múdre dievčatko a vo všetkom má pomáhať otcovi. Viac už Oľga mamu nevidela. Povedali jej, že zomrela. Žila spolu so svojím otcom. Spočiatku bolo všetko dobré, otec chodil s Oľgou do detského parku, večer ju zbral a bol s ňou skoro celý čas: čítał jej rozprávky, porozprával zaujímavé príhody a volal ju maličkou gazdinou vo veľkom dome.

Ale odrazu sa všetko zmenilo. Do domu začala chodiť neznáma žena - teta Klaudia, alebo Klavočka, tak ju volal otec. Pekne sa zhovárala i hlasno sa smiala, obliekala sa vždy akosi výrazne. Mala červené perý aj nechty a Oľga stále, keď ju pohladkala po hlave, bežala sa k zrkadlu pozrieť, či ne-

zašpinila jej plavé vlasy. Jedným slovom, teta Klaudia sa Oľge nezapáčila; rozprávala sa s Oľgou s úsmevom, ale oči sa jej pritom nesmiali.

Olinkin život sa zmenil. Večer ju otec poslal do detskej izby, potom sa ráno uložil späť a tetu Klaudiu začal volať gazdinou.

Prišiel deň, keď otec pozval Oľgu a slávnostne oznámil: „Odteraz bude teta Klaudia tvojou mamou“.

„Nie, nebude“, odvetila Oľga. Odbehla do svojej izby, zobraťa ma-minu fotku, ukázala na ňu so slzami v očiach a povedala: „Tu je moja mama! A druhú mamu mi netreba!“

Otec sa nahneval, ale teta Klaudia sa rozosmiala. „Dobre, tvrdohlavá dcéruška, tak budem pre teba teta Klaudia.“

Oľga pri odchode začula slová: „No, Sergej, my sa ešte natrápime s týmto dieťaťom.“ Otec odpovedal: „Nezlosti sa, Klaudia. Olinka nedávno stratila svoju mamu. Počkaj, po čase si ťa obľúbi.“

Oľga sa zastavila a rozhodne povedala: „Nikdy si ju neobľúbim!“ - a vyšla z izby.

Otec ju dobehol, schmatol za ruku, odvliekol do izby a zlostne skríkol: „Dostaneš s remeňom, ty hlúpa dcéra!“

„Ty ma chceš bit', za to, že l'úbim mamu, a nie tvoju tetu Klávu?“ - vzrusene sa opýtalо dievčatko.

Otec sa zmiatol. Začal jej vysvetľovať, že to robí pre ňu, lebo dievčatko nesmie zostať bez mamy.

„A nám dvom nebolo dobre?“
Ol'ga plakala objímajúc otca.

Otec jej rozprával, že zanedbal prácu, teraz musí aj po večeroch chodiť do práce. Pripomenul Ol'ge mamine slová, že má otca počúvať.

Dievčatko spomínalo, ako s otcom chodili k rieke a púšťali lodky urobené z novín, ktoré plávali ďaleko, ďaleko...

Predstavila si, že otec nechal prácu a z jej viny ju strátil. Utrela si slzy, vzdychla si a súhlasila:

„Dobre, otec, nebudem ťa zamrucovať a ani tetu Klávu.“

Život plynul. Ol'ga počúvala tetu Klávu, poslušne plnila príkazy, ale stále ju neľúbila! Tá odpovedala dievčatku ľahostajne, hoci sa o jej zovňajšok starala. Nakúpila jej parádne

šaty, hračky a knižky. Ol'ga nemala rada parády, ani hračky, iba knihám sa veľmi tešila.

Tak prešli roky. Nesplnili sa slová tety Klávy, že sa natrápia s týmto dievčatkom. Ol'ga rástla bez požiadaviek. Výborne sa učila. Bola oblúbená medzi učiteľmi aj detmi v tride. Doma tete Kláve veľa pomáhala. Aj jej sa páčila, bola spokojné a ro-

zumné dievčatko, s radosťou by ju poláskala, pobozkala, ale dievčatko akoby medzi nich postavilo stenu. Dospevajúca Ol'ga začala nebadane tetu Klávu volať Klaudiou Michajlovou, čo ešte viac oddelilo jednu od druhej.

Pravdu povediac, Ol'ga si už dávno tetu Klávu oblúbila. Páčilo sa jej, že Klaudia Michajlovová je vždy veselá a optimistická. Videla, ako ju

otec ľubí, a ako teta Kláva sa o neho stará. Cit vďačnosti vstupoval do jej srdca, ale úprimný rozhovor sa neuskutočnil.

Klaudia Michajlovová veľmi chcela mať dieťatko a liečila sa. Nakoniec sa jej narodil syn. Dali mu také meno, aké má otec, Sergej. Ol'ga si skoro oblúbila maličkého bezbraného bračeka.

Starala sa o neho, lebo po narodení dieťatka Klaudia Michajlovová bola často chorá. Ol'ga si všimla, že mama sa veľmi zmenila, že je tichá a zamyslená, prestala si maľovať perý a nechty zo strachu, že zašpiní syna. Pozerajúc na Ol'gu, ako šikovne si vie poradiť s chlapčekom, macoche zvieralo srdce.

Hospodine, pomyslela si, aká som bola krutá k tej malickej dievčinke,

tak skoro stratila mamu, nevedela som nájst kľúč k jej srdcu? Teraz by mohla byť pri mne taká nádherná dcéra.

Ked' Serjoža dovršil dva roky, veľmi ochorel. Nastali nespokojné noci a Klaudia Michajlovová sa striedala s Oľgou pri Serjožkovej posteli.

Raz večer Oľga vošla do izby a Klaudia Michajlovová zaspala v kresle; aj Serjoža spal. Ohmatala jeho hlávku, čelo mal studené. „Kríza prešla“ - pomyslelo si dievčatko.

Ticho položila ruku na plece Klaudii Michajlovovej.

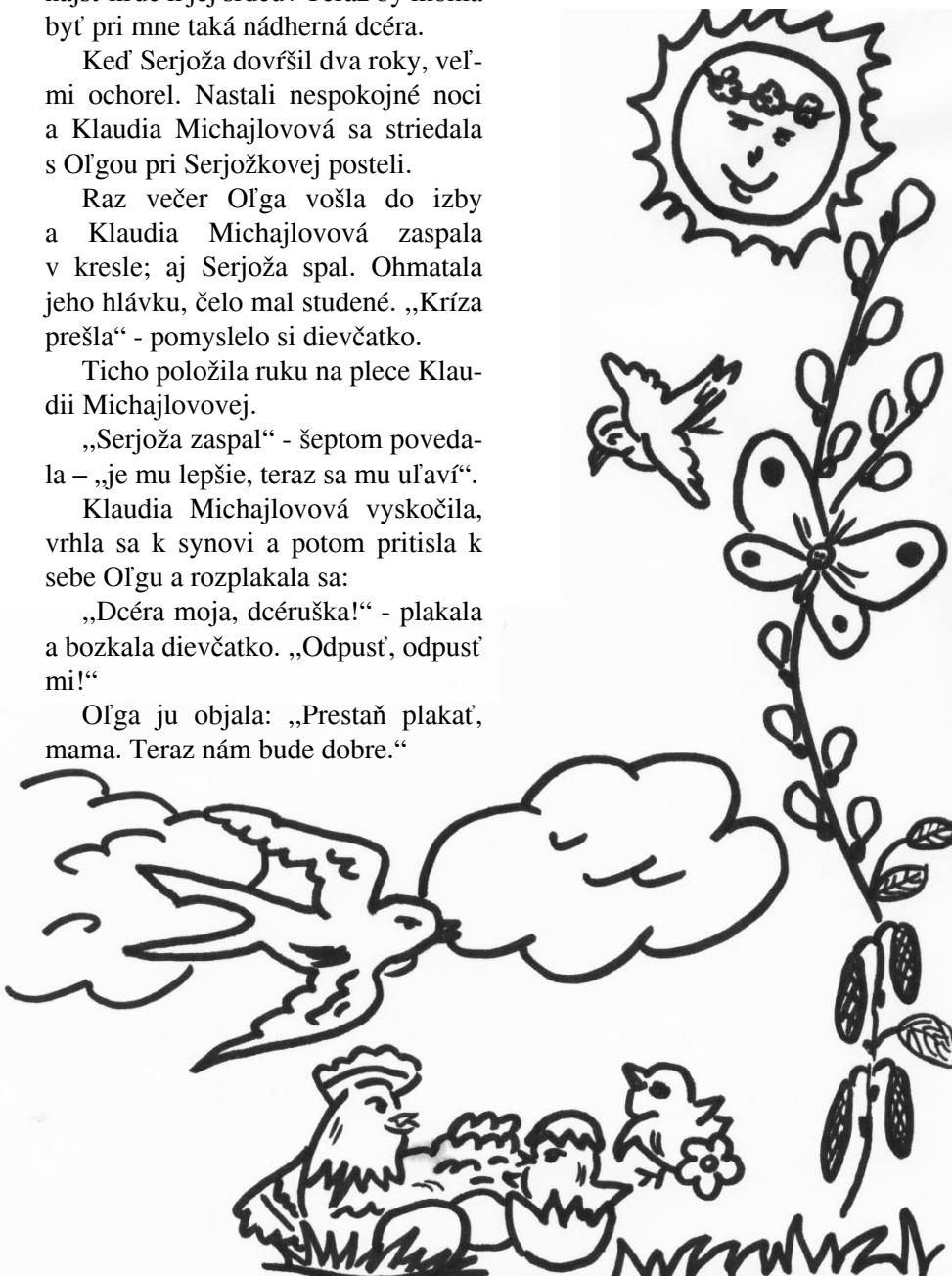
„Serjoža zaspal“ - šeptom povedala - „je mu lepšie, teraz sa mu uľaví“.

Klaudia Michajlovová vyskočila, vrhla sa k synovi a potom pritisla k sebe Oľgu a rozplakala sa:

„Dcéra moja, dcéruška!“ - plakala a bozkala dievčatko. „Odpust', odpust' mi!“

Oľga ju objala: „Prestaň plakať, mama. Teraz nám bude dobre.“

Vymaľujte si obrázok.

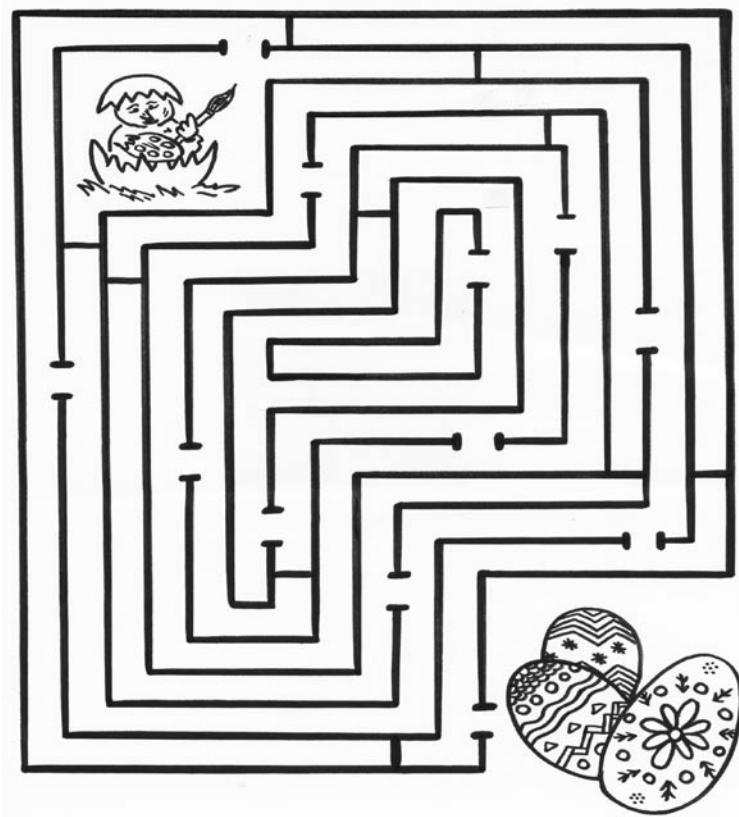

Milé deti!

Prihovárajú sa k Vám noví kamaráti **Istík** a **Istínlka** ...

V každom čísle Istiny od nich nájdete úlohy, ktoré tak ako aj predtým, budú vyhodnocované a výhercom budú udelené zaujímavé ceny. Tak preto neleňte a pustite sa do riešenia úloh, ktoré Vás poučia, pobavia, možno aj naučia trpezností, no hlavne vyčaria úsmev pri ocenení riešenia.

V tomto čísle, milé deti, pre Vás **Istík** s **Istínlkou** pripravili dve úlohy, z ktorých prvou bude nájsť čo najkratšiu cestu, po ktorej by sa práve vyliahnuté kuriatko dostalo ku krasliciam, aby ich mohlo vymaľovať.

Ďalšou úlohou je doplniť písmenká namiesto znakov podľa predlohy. Dostaneme tak jednu peknú vetu z Knihy prísloví.

A - ●	D - ::	I - ⓘ	M - Ⓨ	P - ▲	T - ▲
B - ::	E - #	K - Ⓛ	N - *%	R - ⓘ	U - ☀
C - ⓘ	É - ■	L - ■	O - ☒	S - □	V - *
Č - ☀	I - ⓘ	Ľ - ○	Ô - ☒	T - ♥	

838   838   838   838   838   838   838

V marcovom číslе Istiny ste mali správne odpovedať na otázky. Ich správne priradenie k odpovedi je: 1b, 2c, 3b, 4c, 5d, 6c, 7b, 8a, 9d, 10a.

Druhou úlohou bolo nájsť cestu v labyrinte a zozbierat' aj správne písmenká, ktoré mali vytvoriť riešenie: Isus Christos.

Spomedzi správnych odpovedí sme vybrali nasledujúcich výhercov: Katka Gocová z Kružlovej, Janík Berezný zo Stropkova, Daniel Lakata z Prešova a cenu „útechy“ pošleme aj skupinke BPM Bardejov, ktorá nelenila a poslala nám riešenia úloh.

Ak nie ste medzi výhercami, nesmúťte, napíšte nám riešenie z týchto úloh a nabudúce vyhŕáte možno aj Vy :).

Našu adresu už istotne poznáte: **Istina, Bayerova 8, 080 01, Prešov.**

Správne odpovede uverejníme až v septembrovom číslе Istiny. No nezabudnite nám napísať Vašu adresu a dôležitý je aj vek!

Tak, ahojte, deti! Na Vaše odpovede už odteraz teší **Istík a Istínka!**

Jeruzalem je najvýznamnejším pútnickým miestom, kde stále prichádza veľký počet ľudí, tak kresťanov, ako aj Židov i muslimov. Po Mekke a Medine je tretím najsvätejším miestom muslimov.¹ Kochať sa pohľadom na celé mesto je možné z Olivovej hory. Okrem toho na tejto Olivovej hore je Getsemanská záhrada, kde sa Isus Christos modlil (Mt 26, 36 - 46)² a kde Ho aj zajali (Mt 26, 47 - 56). Spája sa ešte aj s ďalšími udalosťami (Nanebovstúpenie) a zaujímavosťami³. Veľkolepou pamiatkou v spojitosti s Jeruzalemom bol majestátny Šalamúnov chrám. Tento prvý chrám bol zničený babylonským kráľom Nebukadnesarom /Nabuchodonozorom/, ktorý ho vypálil a židovských obyvateľov odviedol do zajatia. Druhý chrám bol vysvätený v roku 515 /niektoré pramene uvádzajú rok približne 516 pozn. autora/ pred Christom⁴ a vyplienený v roku 169 pred Christom Antiochom IV.⁵ Za vlády Herodesa Veľkého sa uskutočnili rozsiahle stavebné zámery najmä neďaleko miesta, kde stál druhý chrám, ktoré vyústili do zväčšenia a prestavania tohto druhého chrámu rozšírením Chrámovej hory. Celá táto prestavba trvala 46 rokov.⁶ Obnova chrámu začala v roku 20/19 pred Christom. Stal sa náhradou za skromný chrám, ktorý bol Židmi postavený po návrate z babylonského zajatia.⁷ V 70 roku Rimania chrám zrovnali so zemou, okrem západného múra. Táto časť ostala ako symbolické miesto židovských pútnikov a je zná-

my ako Múr nárekov s 18 m výškou.⁸ Dnes stojí na mieste chrámu mešita - Mešita nad Skalou, nazývaná a známa ako Omarova /Umarova/ mešita.⁹

Medzi najkrajšie z byzantských chrámov patrila Nová (Nea) bazilika. Dal ju postaviť byzantský cisár Justinián, ktorý vládol roku 527 – 565. Literatúra a mozaiková mapa z Madáby umožnila historikom registrovať jej existenciu. Jej osud je neznámy, vie sa iba toľko, že sa rozpadla, no archeológom sa podarilo zistíť rozmery jej pôdorysu – 100 x 52 m. V istom historickom dokumente je o nej známe konštatovanie, že „velkosť tejto svätej budovy, jej ziarivá sláva a bohatá výzdoba sú príliš monumentálne, aby som ich opísal.“¹⁰ Ďalej je to katedrála svätého Jakuba, miesto uctievania arménskou komunitou. Na podklade tradície stojí na mieste, kde Herodes Agrippa I. mečom stál svätého Jakuba. V jej susedstve má svoje sídlo arménsky patriarcha.¹¹

V Jeruzaleme sa nachádza chrám Božieho hrobu. Na mieste, kde podľa tradície našla svätá Helena Kríž, na ktorom bol Isus Christos ukrižovaný, cisár Konštantín Veľký na prosby svojej matky, svätej Heleny, v rokoch 326-335 postavil rozsiahlu baziliku. Chrám Božieho hrobu je strechou prepojený s gréckym pravoslávnym monastierom.¹² Leží na Golgotе a každý deň jeho bránu otvára muslim.¹³ Výnimočným ho robí aj udalosť spájajúca sa so zostúpením Blahodatného

Chrám Božieho hrobu

ohňa. Vo Veľkú sobotu jeruzalemský patriarcha vstupuje „do Christovho hrobu a na jeho modlitby i modlitby celej Cirkvi zázračným spôsobom pri nepochopiteľných bledomodrých zábleskoch sa v hrobe Isusa Christa zapália sviečky, s ktorými potom patriarcha vyjde z hrobu a rozdá svetlo všetkým zhromaždeným veriacim“¹⁴. Okrem domáčich obyvateľov je v Jeruzaleme badateľný príliv množstva pútnikov, zvedavých cestovateľov i ostatných ľudí, ktorí tu prichádzajú kvôli svojím záujmom i cielom. Život v tomto meste je obzvlášť rušný v čase sviatočných dní, ako napríklad v čase Paschy.

Sídli tu Hebrejská univerzita a iné inštitúcie.¹⁵ Pre detailnejšie oboznámenie sa s historiou a súčasným životom v tomto meste, ako aj s jeho

pamiatkami, chrámami je potrebné preštudovať aj literatúru uvádzanú za príspevkom.

pripavila: Vierka Pasterová

¹ FARRINGTONOVÁ, Karen. 2006. Svätá Zem. Bratislava: SPN - Mladé letá, 2006, s. 51.

² KLINKOVÁ, J. Jeruzalem. Pamiatky Jeruzalema, turisticky zaujímavé miesta, svätyne, tipy pre turistu. In Skrz [online]. [cit. 2008-03-23] Dostupné na internete: <<http://www.skrz.sk/jeruzalem---a14-14433-sk.htm>>

³ KLINKOVÁ, J. Jeruzalem. Pamiatky Jeruzalema, turisticky zaujímavé miesta, svätyne, tipy pre turistu. In Skrz [online]. [cit. 2008-03-23] Dostupné na internete: <<http://www.skrz.sk/jeruzalem---a14-14433-sk.htm>>

⁴ Farringtonová, 2006, s. 47- 48.

⁵ Encyklopédie Bible. Bratislava: GEMINI, 1992, s. 216.

⁶ Farringtonová, 2006, s. 48.

⁷ PRUŽÍNSKÝ, Štefan. 2006. Evanjelium podľa Lukáša /Kapitola 13-24/. Prešov: PBF PU, 2006, s. 201.

⁸ Farringtonová, 2006, s. 49.

⁹ Pružinský, 2006, s. 202.

¹⁰ Farringtonová, 2006, s. 49.

¹¹ Farringtonová, 2006, s. 49.

¹² Farringtonová, 2006, s. 52-53.

¹³ KLINKOVÁ, J. Jeruzalem. Pamiatky Jeruzalema, turisticky zaujímavé miesta, svätyne, tipy pre turistu. In Skrz [online]. [cit. 2008-03-23] Dostupné na internete: <<http://www.skrz.sk/jeruzalem---a14-14433-sk.htm>>

¹⁴ GERKA, Milan. 2005. Blahodatný oheň v Prešove. In Odkaz sv. Cyrila a Metoda, ISSN 0139-9012, 2005, LI., č. 6, s. 26.

¹⁵ BEGENI, Peter. 2001. Putovanie po Svätej Zemi. In Odkaz sv. Cyrila a Metoda, ISSN 0139-9012, 2001, XLVII., č. 7, s. 20.

Záchrana lode

Starý námorník Konstantin Charopulos podáva svedectvo o nasledujúcim zázraku:

„V dobe americko-japonskej vojny som pracoval ako hlavný strojník na ropnom tankeri obchodného loďstva.

V Indii náš tanker nabral naftu, ktorá mala byť dodaná na jeden z tichomorských ostrovov, kde sa v tej dobe nachádzala americká základňa vojenského letectva. Boli sme v neustálom napätí, pretože na nás útočili japonské ponorky. Náš tanker bol samozrejme obklopený protitorpédovými mínami, ale Japonci mohli preraziť obranu zospodu a zasypať nás torpédam. V takom prípade by bola naša smrť neodvratná.

Tentoraz nás navyše prenasledovala aj silná búrka. Vlny ako obrovské hory stúpalí k nebu a pritom sa nebezpečne pohrávali s protitorpédovými mínami. Námorníci si medzi sebou šepkali, že nastala naša posledná hodina.

„Prezehnajte sa!“ skríkol som na kapitána a námorníkov. „Proste Boha, aby nám pomohol! Všemohúci Bože, zachráň nás, v tejto hrôze nám môžeš pomôcť jedine ty.“

„Amen!“ zvolali všetci ostatní.

More sa pozvoľna začalo upokojovať. Ale nestačili sme sa spomätať, keď na nás zaútočil cyklón ohromnej

sily.

„Doľava a plnou parou vpred!“ zakričal kapitán. „Všetci na miesta!“

Pod záťažou a vibráciami sa stroje div neroztrhli. Naštastie sme sa však ocitli v okrajovej časti cyklóna. Vzdali sme chválu Najvyššiemu. Zaliaty potom som vyšiel hore zo strojovne dať si šálku kávy. Nestihol som sa ani napiť, keď sa ku mne prirútil tretí strojník so správou, že horia motory.

Vrhol som sa na kýl lode, schytil hasiaci prístroj a začal polievať horiace motory vodou.

Odrazu, doterazneviem, ako sa to stalo, sa požiarna hadica okolo mňa obtočila a stlačila ma. Snažil som sa vymaniť z jej objatia, ale moja snaha bola márna. Ešte chvíľu a bol by som uškrtený. Z posledných súl som zvolal:

„Presväta Bohorodica, spasi nas!“

A to stačilo. Záhadným spôsobom sa hadica uvoľnila. Zhlboka som sa nadýhol a pokračoval v hasení. Keď bol požiar lokalizovaný, celá posádka prišla do strojovne. Námorníci ma objímali a bozkávali so slzami v očiach. Povedal som im:

„To, čo sa stalo, bol zázrak Presvätej Bohorodice! Vzýval som jej meno a ona zachránila od istej smrti mňa i našu lod.“

Zuzana Repková, prevzaté z Dobrého pastýňa č. 12/2006

Niekoľko duchovných synov žiadalo od otca Paisija duši užitočné slová a on im odpovedal:

Neprajem vám tu na zemi ani slávu ani nič pominuteľné, lebo nás to všetko vedie do záhuby. Ale plniac vôľu Hospodinovu, budete mať i tu dosť úzitku a po smrti dostanete večné blaženstvo.

„Čo mám robiť, keď ma ovláda hnev?“ - spýtal sa ho jeden učeník.

Hnev nečiní pravdu Božiu, hovorí Sväté Písмо. Ak sa hneváš, nevládne nad tebou Duch Boží, ale ta zotročuje duch pomsty, hrdosti a práznej slávy, ktorý ti našepkáva, aby si sa nekajal, aby si neodpustil, aby si sa nestal pokorným. Bežme od hnevu, pomsty a nasledujme Hospoda nášho Isusa Christa, Ktorý nás učí hovoriac: „...naučítesja ot Mené, júko krótko jesm i smirén srdcem: i obrájášete pokój dušám vášym“ (Mt 11, 29). Treba sa viac modlit.

Istý učeník hľadal u otca slová pre spásu a otec Paisij mu odpovedal:

Žiadajme od Boha cez modlitbu strach Boží a rozmýšľanie o smrti; lebo strach Boží (bázeň) je počiatkom múdrosti; strach pred smrťou a strach pred Súdom nás chránia od hriechov a podnecujú nás k pokániu. To je, myslím, najlepšia rada pre ľudí žijúcich vo svete (mirjanoch). Od bázne pred Bohom (Stracha Božia) sa v nás rodia a rastú: viera, nádej a láska.

Zo strachu pred smrťou sa rodia slzy a pokánie za hriechy.

„Otče Paisije, povedzte nám niečo o raji“ - prosili ho učeníci a on im odpovedal:

Neskúmajme rozumom, kde je raj a kde je peklo, lebo nám to ani svätí otcovia nedovoľujú. Spasiteľ nám riekoť toľko: „... idú uhotôvati miesto vám ... da idíže jesm Áz, i vý búdetе“ (Jn 14, 2 - 3). Takto nás učí Hospodin, a viac nám netreba. Vždy hovorme modlitbu svätého Jána Zlatoústeho: „Hospodi ne liší mené nebésnych Tvojích bláh; Hóspodi izbávi mja ví-

nych múk. Amiň.“

Ked' raz niekoľko veriacich prišlo k otcovej kélii, pokým sa podvizał (duchovne zápasil) v horách blízko miesta Pičorul Kruči, pýtali si od neho duchovne užitočné slová. Otec ukázal na pasienok plný kvetov a príjemnej vône a riekoł:

Staňte sa usilovnými včielkami, ktoré zhromažďujú nektár a med z najčistejších a lúbezne voňajúcich kvetov, a nie sršnami a čmeliakmi, ktorí zbierajú potravu z nečistoty a každej buriny. Usilujte sa o najlepšie dobré skutky, ktoré sa najťahšie dosahujú, a sú nimi láska, modlitba, milosrdenstvo a pokora. Nimi sa nasycujte a dúfajte, že s nimi uvidíme Christa, Spasiteľa sveta.

Na záver dodal otec tieto slová:

Najlepšie je, aby bol človek hlineným hrncom, ktorý je dobrý na všetko a všetci ho každodenne používajú: aj na jedlo, aj na vodu i na všetky veci. Pokým zlaté hrnce či nádoby, o ktoré sa usilujú zlodeji, sa kladú na police, zatvárajú sa do skriň a používajú sa len vo výnimcočných dňoch alebo raz do roka. Hlinený hrniec je nádoba na každodenné použitie, lebo ho všetci potrebujú a majú z neho úžitok. Taký je aj pokorný človek, ktorý nehľadá úctu a moc. Je v spoločnosti nenápadný, ale každému je na úžitok, povzbudzuje, pomáha, zmenšuje iným námahu a majú z neho radosť. Pokora je veľký dar pre mníchov i obyčajných ľudí.

Jeden zarmútený kresťan hľadal u starca slová útechy a on mu odpovedal:

Počúvaj, bratku. Bez pokušenia a utrpení sa nemôžeme spasíť. Ale nezarmucujme sa ani neochabujme vo viere, lebo dnes diabol útočí na ľudí silnejšie ako kedysi, lebo vidí, že má málo času. Modlime sa, budme trpežliví a pamäťajme na slová Hosподina, ktorý nám prisľúbil, že ostane s nami „do skončania vika“ (Mt 28, 20). Nezúfajme pri pohľade na život v čase utrpení lebo, Boh nás nenechá opustených. Lebo ako v dobe svätého proroka Iliju (Eliáša) Tesvitanina, Boh mal ešte sedem tisíc vybraných mužov, ktorí nesklonili svoje kolená pred Baalom (viď 1. kniha Kráľov 19, 18 csl. Carstv 19, 18), tak isto aj v našich dňoch Hospodin má dost vybraných mužov a kresťanov, ktorí sú silní vo viere a neoddali svoju dušu do otroctva väsní. Boh má Svojich spravodlivých po dedinách a mestách, ktorí Ho dňom-nocou slávia, ktorí žijú v devstve (panenstve) a zdržanlivosti a činia milosrdenstvo chudobnému i vdove. Ale ich mená a ich počet vie len Boh jediný.

Zo srbského
originálu „*Srcem i suzama*“
vybral a preložil
jerej Peter Savčák

Blahoželanie

V týchto dňoch sa Bohom požehnaných 31 rokov dožíva náš otec duchovný Mgr. Igor Kerekanič, ktorý sa narodil v deň sviatku Blahoviščenia Presvajatoj Bohorodici, a to 7. apríla 1977.

Otec duchovný je verným a odaným služobníkom pravoslávnej Cirkvi. Od svojej mladosti miluje svätý chrám, ako aj pravoslávnu bohoslužbu, čo už neraz dokázal svoju snahu i štedrošťou. Na pôde cirkevnej obce vyvíja mnohé aktivity späť s mládežou, ktoré určite mnohí z vás postrehli na stránkach tohto časopisu. Je to človek s veľkým srdcom a stálym úsmevom na tvári.

Za všetko, čo v živote prežil, za chvíle príjemné aj zložité, vdľačí Hlavnoduchovnemu, za to, že mu vždy ukázal tú správnu cestu, kráčajúc posil-

ňovaný Svätým Duchom. A tak ako jemu ukazuje Hlavnoduchovnemu tú správnu cestu, tak sa i otec duchovný snaží túto cestu ukazovať nám.

Milý jubilant, za obetavú a horlivú prácu v Cirkvi a s nami, mládežou, pri tejto príležitosti d'akujeme a želáme Vám i Vašim blízkym do ďalších dní života Božie požehnanie, veľa duchovných a telesných súl, zdravia, lásky a pokoja. Nech milostivý Hlavnoduchovnemu vedie k spásie Vaše kroky, ako i kroky Vám zvereného stáda.

Na mnohaja i blahaja lita!

BPM Snina

Vsenočné bdenie vo Varadky

V piatnicu piatoj sedmicy Velikaha posta sa vo Varadky konalo Vsenočné bdenie. Bylo pravi deväť hodin večur, koli ša v chrami zišlo množestvo svjaščeníkov a virujučích, ktorí dali prednosť molitvi ku Pokrovu Bohorodicy pred oddychom pri televizori a oddavaňu ša blaham tohto hrišno-

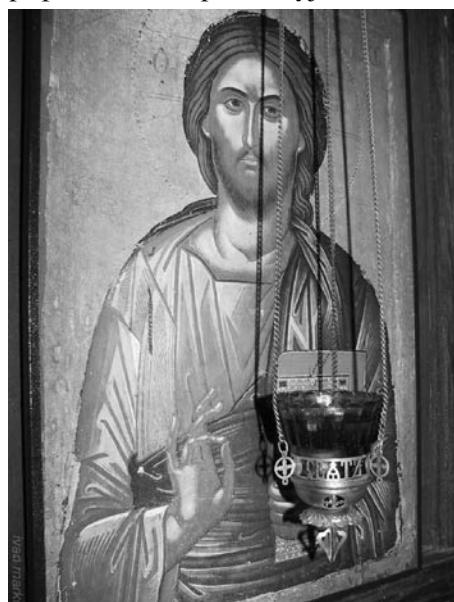

ho svita, prinosili žertvu a bojuvali so spánkom. Bdenie sa začalo utreňou, počas ktoroj ša spival Akafist ku Presvjatoj Bohorodici a čitali ša molitvy ku pričašeniu. Počas toho molíňa mali ľude možnosť pristupiť ku svjatoj Ispovidi a na slavu Bohorodicy ša pospovidalo veľo virujuščich. Očisteny od svojich hrichov, po ukončení utreni, s radostiu cila cerkov načala Božestvennu Liturgiu svjataho Joana Zlatousteho. Chram byl vtodi nabityj anheľskou atmosferou, kotru bylo čuti a cititi zo spivu ľudi. Spivala raz jedna strana a potom druhá, no obidvi byli v jedno, a to v duchu Pravoslavnoho christianstva. Nešvitilo vtodi ani jedno svitlo, ale horili živy svičky viry. A koli ša zapalil luster zo svičok, vtodi anhele po cerkvi litali a spolu s ľuďmi Bohorodicu voschvaľali. No pak ša luster zahasil a nastala tišina... „So strachom Božim i viro-

ju pristupite,“ ozvalo ša z ust svjaščenika, kotrej trimal v rukach Christa. „Blahosloven hrjadyj vo imja Hospodne, Boh Hospod’ i javisja nam,“ odpovili christiane a s radostou pristupili ku svjatomu pričašeniju. Prichodili ku Christu molody

i stary ľude, bohaty i chudobny, no pred Christom štiky rovny. Po pričašeniju bylo na ich tvarach vidity veliku blahodať a radisť z ľubvi Pre-svjatoj Bohorodicy, kota pre nich pripravila tot spasiteľnyj večur. Po

liturgii ša osviatilo kolivo, z ktorohu každyj žil aspoň žičku. Ľude ša tišili jeden z druhoho a pomaly ša pobrali domu. Z toho večera bylo citity svjatu pravdu, kotru povil otec Petro Savčák, že Bohorodica nas neustale pokryvaj svojim svyatym pokrovom.

molodež

Nádherný víkend v uliči

Cesta autobusom nádhernou prírodou ma veľmi očarila. Tento kraj som navštívila po prvýkrát. Až tu a teraz som pocítila, akú nádheru stvoril Boh, a to všetko pre nás a pre našu radosť.

Neskoro večer prichádzame na chatu našej mládežníčky Zuzky, kde strávime najbližšie dni. Nasledujúce ráno sme sa zúčastnili na liturgii preždeosvjaščených darov v Uliči. Prvý raz mám možnosť vidieť tento

malý, ale o to krajší chrám. Otec duchovný aj s našou mládežníckou Zuzkou nám poukazovali okolité chrámy, kde sme sa vždy zúčastnili aj na bohosluženiach. Boli sme v chráme v Prísllope, Ruskom Potoku, Zboji, Novej Sedlici, Uličskom Krivom a v Uliči.

Navštívili sme aj dva drevené chrámy v Uličskom Krivom a v Ruskom Potoku, ktoré sú národnými kultúrnymi pamiatkami. Skýt otca Ignatija sme pripravili na dôstojné slúženiu liturgie. Na Lazarovu sobotu sme slúžili liturgiu v skýte otca igumena Ignatija Čokinu v Uličskom Krivom. Po liturgii bolo malé posvätenie

vody a panychída na jeho hrobe.

Bol to nádherne strávený víkend. V prvom rade ďakujem Hospodu Bohu za to, že sme mohli navštíviť toto sväte miesto, „malý Počajev“. Veľmi pekne sa chcem v mene všetkých zúčastnených podakovať milým ľuďom, ktorí nám varili a starali sa o nás. Ďakujem otcom duchovným: o. Semancovi, o. Revákovi a o. Hrustičovi za ochotu a našej mládežníčke Zuzke, bez ktorej pozvania by som tu nebola.

motivovali ľudí a trošku ich pozdvihli vo viere a nádeji. Už teraz sa teším, lebo na toto krásne miesto sa budem veľmi rada znova vracať.

Spasi Hospodi

Verím, že týmto našim krátkym pôsobením v tomto kraji sme viac

*Pripravila účastníčka výletu:
Darina Piterová - Bučková*

Milé deti!

Zas prišiel ten úžasný čas,

a my znova pozývame vás

na deň plný šantenia,

kde sa všetky detské sny premenia.

Budeme sa hrať a smiať a

perfektne sa zabávať.

Uvidíme sa 31. mája 2008

V priestoroch PBF o 8,30

Všetci sa na vás už tešíme

Bratstvo pravoslávnej mládeže na Slovensku – SYNDESMOS
vás všetkých srdečne pozýva na duchovnú púť do

*svätej Počajevskej Lavry
a okolitých monastierov.*

Púť sa uskutoční v dňoch 14. – 18. júna 2008,
v čase sviatku Sošestvia Svätého Ducha.

Cena je 1 700,- Sk.

Odchod je 14. júna 2008 o 03,30 z Košíc.

Nahlásiť sa môžete a bližšie informácie sa dozviete
na t. č. 0905 263 474 – Alexander Haluška
0949 493 497 – Juliána Kuzanová.

Vaše Bratstvo